

SLOVENSKI NAROD

znaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inerati do 30 pett vret & Din 2.-, do 100 vret & Din 2.50, od 100 do 300 vret & Din 3.-, večji inerati pett vret & Din 4.-. Popust po dogovoru, inerati davek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.-, za inozemstvo Din 25.-. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knačjeva ulica št. 5
Telefon: 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

Podružnice: MARIBOR Strossmayerjeva 3b. — NOVO MESTO, Ljubljanska c., telefon št. 28. — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65, podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190. — JESENICE, Ob kolodvoru 101.
Račun pri poštnem čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

Casus belli med Italijo in Abesinijo

Abesinija je anektirala državo Gima, ki jo je smatrala Italija za svojo bodočo kolonijo — Italija ji bo zaradi tega napovedala vojno

Rim, 18. junija. z. Silen vtis je napravila na vso italijansko javnost vest, da je abesinski cesar proglasil svoj sultanat nad pokrajino Gima, ki meji na italijanske kolonije. Gima je bila do nedavna samostojna država pod vodstvom sultana Abba Kifera. Ta pokrajina je v smislu pogodb, sklenjenih med Italijo in Anglijo v letih 1891, 1895 in 1925 spadala v italijansko interesno sfero in bi imela postati bodoča italijanska kolonija. V začetku letošnjega leta pa je umrl sultan Abba Kifer brez potomcev. Abesinski cesar je že prej spravljal na odločilna mesta v upravi te po-

krajine svoje ljudi, sedaj pa je državo Gima kratkoma anektiral, se proglasil za njenega sultana in jo priključil k Abesiniji. Italijanske kroge je ta korak abesinskega cesarja silno presenetil. Prepričani so, da Abesinija te aneksije ni izvršila na lastno pest, marveč v sporazumu v Anglijo. Italijanska vlada bo zaradi tega vložila oster protest v Londonu in smatra ta korak Abesinije za sovražno gesto proti Italiji, ki ne sme ostati brez odgovora. Italija bo najbrže proglasila aneksijo Gime za prilastitev italijanskega ozemlja in vzela to za povod vojne napovedi Abesiniji.

Francija in Italija sta proti enostranskemu oboroževanju Nemčije

Pariz, 19. junija. AA. Čeprav je odgovor francoske vlade na angleško poročilo o pomorskih pogajanjih med Veliko Britanijo in Nemčijo očitno v veliko diskreciji, je vendarle pridno v javnost, da se odgovor francoske vlade sklicuje na načelo medsebojne odvisnosti pomorskega letalskega in kopnega oboroževanja. Francoska nota ne zavzema nobenega določenega stališča napram morebitnemu sporazumu samemu. Po mnenju francoske vlade nemškega pomorskega statuta ni mogoče izpremeniti brez izrecnega pristanka vseh tistih držav, ki so podpisale versajski mirovni pogodbo. Razen tega bi predlagani sporazum med Veliko Britanijo in Nemčijo porušil pomorsko ravnotežje, ki ga je utrdila washingtonska pomorska pogodba. Zato mora Francija sama skrbeti za svojo lastno varnost in bo glede svojih pomorskih gradenj popolnoma svobodna.

Rim, 18. junija. AA. Kakor trde dobro poučeni krogi, se je italijanska vlada v svo-

jem odgovoru na angleško sporočilo izrekla za povečanje pomorske oborožitve Nemčije v okviru washingtonskega pakta. Italijanska vlada pa je proti ostalim zahtevam, ki jih je postavila Nemčija. Obenem pravi italijanska vlada, da je pripravljena sodelovati na skupni konferenci, ki naj bi proučila nemške zahteve. Odgovor italijanske vlade je bil sestavljen v sporazumu s francosko vlado. Kakor ti krogi dalje poročajo, je italijanska vlada v svojem odgovoru poudarila tudi to, da odklanja predlog, naj bi se vprašanje pomorskega oboroževanja združilo z vprašanjem oborožitve na kopnem.

Washington, 18. junija. AA. Ameriški uradni krogi se teoretično močno zanimajo za pomorski sporazum med Veliko Britanijo in Nemčijo. Ze zdaj pa izjavljajo, da sporazum med tema dvema državama ne bo mogel vplivati na ameriške pomorske načrte. Kakor je znano, bo USA po teh načrtih zgradila do leta 1924. 72 novih vojni ladij; od teh jih je 24 že v delu.

Zagonetni ukrepi Nemčije na belgijski meji

Ves potniški promet med Belgijo in Nemčijo ustavljen — Stroge preiskave vseh inozemskih vlakov in potnikov

Pariz, 18. junija. tr. Poročevalec »Journala« poroča iz Hergenratha na nemško-belgijski meji, da so nemške oblasti po eksploziji v Reinsdorfu odredile izredne varnostne ukrepe na belgijski meji. Samo člani narodno-socialistične stranke, ki imajo posebne izkaznice, so smeji iz Belgije čez mejo in priti v Aachen. Vsi vlaki, ki prihajajo iz belgijskega ozemlja, se morajo na meji ustaviti ter jih natanko preiščejo. Številni belgijski potniki, ki so hoteli včeraj potovati v Köln in Düsseldorf, so bili na meji ustavljeni. Enaka usoda je doletela tudi nizozemske potnike, ki so hoteli potovati v Berlin. Potovanje so jim zabranili zaradi tega, ker so našli pri njih posamezne številke lista »Telegraph«, ki je zaradi svojih poročil o eksploziji v Reinsdorfu v Nemčiji zaplenjen in do nadaljnjega prepovedan. Vsi inozemski listi, ki prihajajo preko belgijske in nizozemske meje v Nemčijo, so bili zaplenjeni. Obmejna služba je bila ojačena po 11 specialnih uradnikov, ki so bili poslani iz Berlina ter imajo nalogo, da vsakega potnika in njegovo prtljago natanko pregledajo in preiščejo. Vsi potniki se morajo podvreti tudi telesni preiskavi. Tudi telefonski promet med Nemčijo in Belgijo je pod najstrožjo kontrolo in zvezo takoj prekinjejo, čim se nanaša razgovor na razmere v Nemčiji, na ukrepe nemških oblasti ali na eksplozijo v Reinsdorfu. Ti zagonetni ukrepi nemških oblasti na belgijski meji so izzvali veliko pozornost v vsej mednarodni javnosti in zbujaajo vtis, da se skriva za eksplozijo v Reinsdorfu nekaj, kar želi Nemčija na vsak način prikriti.

Berlin, 18. junija. tr. Danes so na svečan način pokopali žrtve eksplozije

v tovarni eksploziv v Reinsdorfu na Westfalskem. Pogreba so se udeležili najvišji predstavniki narodno-socialističnega režima in velike množice občanstva.

Po uradnem poročilu je zahtevala kasta trofa po komernih ugotovitvah 59 smrtnih žrtev. Pri 20 žrtvah, ki so strašno razmesarjene, doslej niso mogli dognati identitete. V bolnišnicah leži 96 hudo ranjenih, vendar pa so po večini že izven nevarnosti in zdravniki upajo, da jih bodo ohranili pri življenju. Po večini so strašno pohabljeni. Vsi lažje ranjeni so v domači oskrbi. Uradno poročilo navaja, da bodo po večini v kratkem okrevali ter se vrnili na delo.

Važna misija Macdonalda

V kratkem bo odpotoval v Washington, da se dogovori z ameriško vlado glede enotnega nastopa proti Japonski

London, 18. junija. z. »Daily Herald« in drugi londonski listi objavljajo kot veliko senzacijo vest, da bo bivši ministriški predsednik Ramsey Macdonald v kratkem v posebni diplomatski misiji odpotoval v Washington. Do tega potovanja je prišlo predvsem zaradi naraščajoče napetosti na Daljnem vzhodu, zaradi japonskega prodiranja na Kitajsko, ki resno ogroža samostojnost Kitajske in s tem tudi angleške in ameriške interese. Kitajska intervencija, odnošno prošnja za pomoč proti japonski osvajalni akciji je dala povod za izmenjavno misli med Londonom in Washingtonom. Amerika se zaveza za energično akcijo proti Japonski. Zato

Narodna skupščina

Beograd, 18. junija. p. Narodna skupščina je danes nadaljevala verifikacijsko debato. Po kratki komemoraciji za pokojnim narodnim poslancom in bivšim ministrom dr. Dobrovojem Popovićem je prvi govoril Ljubomir Isaković, ki je kritiziral početje opozicije v drinski banovini. Nato je povzel besedo zagrebški poslanec dr. Mahnik, upravitelj nadškofijskih posestev, ki je vzel v zaščito nadškofa dr. Bauerja, trdeč, da se on sploh ne vmešava v politiko in da je dotično spomenico napisal le kot vrhovni dušni pastir. Njemu je odgovoril minister pravde dr. Kojić, ki je v celoti vztrajal pri svojih izjavah in ponovno naglasil, da je baš duhovščina zanesla v volilno borbo strast in mržnjo, ker je zlorabljala vero in cerkev. Narodni poslanec Vojta Djerdjević je ostro napadal opozicijo in zahteval, da se razveljavijo vsi opozicijski mandati, ako opozicijski poslanci v roku treh mesecev ne pridejo v parlament. Govorili so nato še poslanci Fran Markić, Sava Nikić in Todor Živković, nakar je bila seja ob 12.30 zaključena. Prihodnja seja bo jutri dopolne.

Novi telefonski pravilnik

Direkcija pošte in telegrafa razglasa: 1. julija t. l. stopi v veljavo novi telefonski pravilnik, ki se bistveno razlikuje od sedanega glede instalacijskih taks, telefonskih naročin in telefonskih pogovorov. V interesu telefonskih naročnikov in ostale javnosti je, da se čim bolj seznanijo s pravicami in dolžnostmi, ki jih vsebuje novi pravilnik.

V ta namen je ministristvo za promet izdalo pravilnik v obliki lične in pregledne knjige, katero si lahko vsakdo nabavi po ceni 10 Din. V ta namen je ministristvo za promet izdalo pravilnik v obliki lične in pregledne knjige, katero si lahko vsakdo nabavi po ceni 10 Din. V ta namen je ministristvo za promet izdalo pravilnik v obliki lične in pregledne knjige, katero si lahko vsakdo nabavi po ceni 10 Din.

Nevaren požar v tvornici mila

Praga, 18. junija. tr. V velikih tvornicah mila tvrdke Schicht v Ustju ob Lavi je nastal včeraj popoldne nevaren požar. Ogenj je nastal v skladišču loja, masti in drugih maslobo, ki se uporabljajo za izdelavo mila. To skladišče meji na skladišče nevarnih eksplozivnih stvari. Tvorniški gasilci so z veliko požrtvovalnostjo pogasili ogenj in tako preprečili eksplozijo, ki bi vso tovarno poglajala v zrak. Kaj je povzročilo požar, še ni ugotovljeno. Strokovnjaki mislijo, da se je zaradi vročine vnela mast. Oblasti so nrmudoma odredile, da se mora skladišče eksplozivnih sredstev premestiti na samoten kraj, kjer morebitna eksplozija ne bi ogrozila okolice.

Matuška piše svoje spomine

Budimpešta, 18. junija. tr. Madžarske oblasti so dovolile hčerki, ki živi v Budimpešti, da je včeraj popoldne posetila svojega očeta Matuško, ki je bil, kakor znano, zaradi železniškega atentata pri Batorbagiju in zaradi raznih drugih atentatov v Avstriji obojen na smrt. Matuška še vedno zatruje, da je ravnal po naročilih nekega duha, ki se je imenoval Leo. Svoji hčerki je izjavil, da bo spisal svoje spomine, ker je mnenja, da bi moral vsak človek, ki se pripravlja na smrt, sporočiti svetu, kaj je storil v svojem življenju dobrega in slabega.

Žensko delo v rudnikih

Bern, 18. junija. w. Na mednarodni konferenci dela je bila sprejeta mednarodna konvencija, po kateri bo v bodoče prepovedano ženskam opravljati delo v vseh rudnikih. Izvzete so samo take ženske osebe, ki so v vodstvih ali pa opravljajo zdravstveno ali socialno službo v rudnikih.

Konferenca Male antante

Na dnevnem redu je predvsem razprava o Podunavju in o ureditvi odnošajev do Sovjetske Rusije

Praga, 18. junija. tr. Praški politični krogi z velikim zanimanjem pričakujejo skorajšnjo konferenco stalnega sveta Male antante, ki se bo sestala 22. t. m. v Beogradu. Na tej konferenci bodo zunanji ministri Male antante zavzeli predvsem svoje stališče k političnim vprašanjem Srednje Evrope, kojih končno veljavna ureditev se je po mnenju praških krogov zavlekla zaradi tega, ker je Italija vse preveč zaposlena z Abesinijo. S posebnim zanimanjem pričakujejo v vseh diplomatskih krogih poročilo češkoslovaškega zunanjega ministra dr.

Beneša o njegovem potovanju v Moskvo, ki ga je spremljala javnost v vseh treh državah Male antante z največjim zanimanjem. V praških političnih krogih so mnenja, da je napočil čas, ko mora celotna Mala antanta urediti svoje razmere do Sovjetske Rusije. Takoj po konferenci bo eden izmed zunanjih ministrov Male antante odpotoval v Rim, da stopi v neposredne stike z Mussolinijem in z njim uredi vsa še nerešena vprašanja med Italijo in državami Male antante, zlasti v kolikor se nanašajo na razmere v Srednji Evropi.

Malypetr o Henleinu

Henleinov pokret ne predstavlja enotne stranke in se bo sam skrhaj — Zato mu tudi ni pripisovati nikakega posebnega pomena

Pariz, 18. junija. tr. V razgovoru, ki ga je imel s praškim dopisnikom »Petit Parisien«, je češkoslovaški ministrski predsednik Malypetr obrazložil stališče češkoslovaške vlade do Henleinove stranke sudetskih Nemcev, ki je pri zadnjih volitvah zbrala skoro vse nemške glasove. Malypetr je med drugim dejal:

Izd volitev v nemških pokrajinah ni niti resen niti nekaj posebnega. Skoro tisoč let živimo v stalnih stikih z Nemci, kar je dovedlo že ponovno do medsebojnih trenj, kakršna se dogajajo v navadnem življenju med dvema familijama. Med dvema rasama, ki živita v tako tesnih stikih, je to nekaj docela naravnega. Pokret sudetskih Nemcev je črpal svojo moč iz dveh okoliščin: materialne in moralne. Materialne okoliščine imajo svoj izvor v splošnem gospodarskem položaju industrijskih pokrajin, ki povzročajo nezadovoljstvo, ki je prišlo do izraza tudi pri teh volitvah. Kar se tiče moralne strani tega pokreta, je treba upoštevati, da je Hitler povsod, koder žive Nemci, izzval neko posebno psihozo. Združitev raznih nemških stranic in skupin v enotno stranko je odsev hitlerjevkega pokreta. Če hoče sedaj Henleinova stranka sodelovati pri zakonodajnem delu, ji ne preostaja nič drugega, kakor da se vrne na realna tla resnice. Mislim, da bo zelo težko ohraniti enotnost tega pokreta. Razlika v naziranjih posameznih skupin in razredov, ki so se pri volitvah združili v Henleinovo stranko, bo kmalu prišla do izraza. Če bo stranka aktivno sodelovala pri parlamentarnem delu, ne bo mogla voditi enotne akcije. Če pa se bo od parlamentarnega dela abstinirala, bo mogla tem manj kaj doseči in njen razpad je toliko bolj siguren. Mnogi volilci, ki so oddali svoj glas za Henleina, niso idejni pristaši Hitlerja. V Henleinov tabor jih je privedlo samo nezadovoljstvo z dosedanjimi nemškimi zastopniki v parlamentu. Če se vse to trezno presoja, se vidi, da Henleinovemu pokretu še dolgo ni treba pripisovati tolikšnega pomena, kakor je to storilo nepoučeno inozemstvo. Odgovorna češkoslovaška vlada, ki predstavlja večino češkoslovaškega naroda, je mnenja, da pojav nove stranke ne more ničesar spremeniti na liberalnem stališču do lokalne opozicije. V naši demokratični republiki lahko vsako mnenje pride svobodno do izraza. Imeli bi moč in povod, da Henleinovo stranko razpustimo, ker je v marsikaterem pogledu prekoračila zakonske določbe, toda tega mislim, da ne bomo storili. Ni to morda kakšna ošabna samozavest ali predaleskosezna velikičnost, marveč posledica zavesti, da se nimamo ničesar bati, ker je pravica in resnica na naši strani.

Zločin v Bogenšperku pred sodiščem

Razprava proti mladoletnemu napadalcu je bila tajna

Ljubljana, 18. junija. Pred mahim senatom, ki mu predseduje a. o. s. dr. Orožen, se je popoldne pričela razprava proti mladoletnemu napadalcu, ki je leta aprila meseca napadel 69letno oskrbnico graščine Bogenšperk. Tomažinova je 28. aprila brez sledu izginila. V njeni sobi so opazili krvave madeže, ki so vodili v kletne prostore. Odtod je vodila sled k starmu, precej globokemu vodnjaku, ki pa je bil zaklenjen in ključa ni bilo nikjer. Začeli so sumiti, da je Tomažinova postala žrtev zločina. O zločinu ni bilo sledu. O dogodku je bila obveščena tudi ljubljanska policija. Litjski orožniki so preiskali vse podzemne prostore gradu. V kleti so našli okrvavljeno britev in zobovje spodnje čeljusti, na tleh pa je bilo videti krvave sledove. Ko so odpirali težka masivna vrata, so začuli zamolklo ječanje. Na stopnicah, kjer ji je zdravnik dr. Ukmar nudil prvo pomoč. Ko se je zavedla, je bila popolnoma zmedena in ni vedela ničesar povedati. Šele čez nekaj časa je začela pripovedovati, da jo je napadel neki mladenič, jo tepel s kolom, slednjič zabodel z nožem in sunil po stopnicah. Tomažinova se je nato onesvestila in so jo prepeljali v ljubljansko bolnico. Ko je prišla k zavesti, je pripovedovala, da jo je napadel Leon Zupančič iz Zagorja, ki je svojčas služil na Bogenšperku. Leo je svoječasto od nje zahteval, da mu posodi obelko, last kneginje Windischgrätzove, kar je pa ona odklonila. Zupančič so zaradi tega odpustili. Zato je je sovražil in čakal na priložnost, da se maščuje. Stanje Tomažinove je bilo zelo resno in je bolnišnico zapustila šele 27. maja. Orožniki so medtem pridno zasledovali

storilca, ki je brez sledu izginil. Zadeva je razburila vso okolico in je vse prebivalstvo pomagalo, da bi zločinca čim prej izsledili. Orožniki so odšli v Zagorje, kjer so prebivalci starši Zupančiča. Očec je bil na delu v Hrastrniku, mati pa je bila prav vesela sinovega obiska in ni niti slutila, da se je prišel skrivati, ker ji ni povedal, kaj je zakrivil.

Orožniki so Leona aretirali in ga prepeleli na orožniško postajo v Litijo. Zupančič je prvotno tajil, pred preiskovalnim sodnikom pa je vse priznal, češ, da ga je k dejanju zapeljala želja po osveti. Da bi izbrisal sled, je hotel fant celo zažgati grad, kar mu pa ni uspelo.

Današnja razprava je bila zaradi mladoletnosti obtoženca tajna in bo samo sodna javna.

Vremenska napoved

Dunajska opoldanska vremenska napoved za sredo: Oblačno, mestoma jasno, nagljenost k nevihtam, hladno.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA.
Devize (z všteto premijo 28.5 odstot.). Amsterdam 2968.15 — 2972. 75, Berlin 1756.08 — 1769.95, Bruselj 738.47 — 743.53, Curih 1424.22 — 1431.29, London 214.27 — 216.32, Newyork 4324.30 — 4390.62, Pariz 287.75 — 289.18, Praga 182.12 — 183.22, Trst 356.81 — 359.90, Avstrijski šiling v privatnem kliringu 8.50 — 8.90.

INOZEMSKA BORZE.
Curih, 18. junija: Beograd 7.—, 20.205, London 15.08, Newyork 306.5, Bruselj 51.90, Milan 26.70, Madrid 41.90, Amsterdam 207.70, Berlin 123.50, Dunaj 57.50

PRI ZAPRTJU IN MOTNJAH V PREBAVI

vzeti zjutraj na prazen želodec čašo

Franz Josefove

prirodne Registrirano od ministrstva za soc. politiko in nar. zdravje št. br. 15.485 od 23. V. 1935.

Kulturno dejanje
Slovenske matice

Slovenska matica je sklenila na izrednem obnem zboru, da bo gmotno podpirala Akademijo znanosti in umetnosti

Ljubljana, 18. junija.

Slovenska matica je sredi skicirala izredni obnem zbor, ki so se ga udeležili društveniki v lepem številu. Predlog, ki so ga zborovalci soglasno sprejeli, je izredno važen za naše kulturno življenje; središki sklep SM je kulturno dejanje, ki je z njim Matica najlepše dokazala, da se zaveda svojega važnega kulturnega poslanstva. Odborov predlog obnemu zboru se glasi:

»Slovenska matica je med bistimi društvi, ki pomagajo obnoviti Akademijo znanosti in umetnosti v Ljubljani. Ustanovitvi Slovenske matice sami so imeli namen, naj Matica pripravi organiziranje slovenske znanosti. Ker se sedaj Akademija uresničuje, je dolžnost Slovenske matice, da po svojih močeh moralno in denarno podpira in omogoči njeno ustanovitve in delovanje. Zaradi tega je sklenil izredni obnem zbor naslednje:

Odbor naj Matično založniško delo uredi tako, da se bodo stroški rednih publikacij krili s članarino, z dohodki iz knjižne založbe in z dohodki za vezavo. Obnem Matičnih rednih publikacij naj nikakor ne presega 48 tiskovnih polj. Čim večji del čistega donosa Matične hiše (najmanj 50%) pa naj Matica od kolektorskega letnca 1936 dalje, a šele po zaključeni letni bilanci za l. 1936, odstopa Akademiji. Ta redni prispevek pa nikakor ne sme ovirati posredni v Matično založniško delovanje, vendar naj Matica le v nujnih, neprepredljivih primerih porabi zase del čistega donosa hiše. Ko se Akademija osnuje, naj sklene odbor Slovenske matice brez odloga z Akademijo daritveno pogodbo v obliki notarskega pisma, ki naj vsebuje te-le točke:

1. Slovenska matica nakloni vsako leto Akademiji znanosti in umetnosti v Ljubljani del čistega donosa svoje hiše na Kongresnem trgu, in to od kolektorskega letnca 1936 dalje, a šele po zaključeni vsakoletni bilanci (prvič torej po zaključeni bilanci za l. 1936).

2. Matica se zaveže, da naklaja Akademiji letno po možnosti do 70% čistega donosa hiše, a najmanj 50%. Od kosmatnega donosa je odbiti davčine, del upravnih stroškov in stroške za redna popravila.

3. Pri večjih popravilih ali morebitnih prezidavah Matične hiše (n. pr. prezidava pritličja trakta za Ljubljano), ki bi zahtevala mnogo investicij, se stroški popravil za več let, tako da repartijska kvota ne zmanjša bistveno običajnega letnega čistega donosa.

To pogodba ugasne, ko bodo Akademiji zagotovljena sredstva iz drugih virov. Obnem zbor je vodil društveni predsednik dr. Lončar, ki je v glavnem orisal nagibe odbora glede predloga obnemu zboru. Pred desetletjem so vodila štiri društva akcijo za ustanovitve Akademije znanosti in umetnosti, in sicer »Pravnik«, Narodna galerija, Znanstveno društvo za humanistične vede in Slovenska matica. Izdelala so tudi pravila, ki so že odobrjena, in storiila so vse, kar so mogli, da bi Akademija stopila v življenje. Uspeha ni bilo. Lani je SM z znanstvenimi društvi dala zopet pobudo za ustanovitve AZU ter se je zavzela pri rektorju, da bi imenoval prvih 7 udov kakor določajo pravila. Sedanjí rektor, ki so se nanj tudi že obrnili, je izjavil, da se bo zavzel za ustanovitve Akademije.

Podrobneje je govoril o akciji za ustanovitve AZU in o načrtu, kako si SM za mislja podpiranje njenega dela, društveni podpredsednik univ. prof. dr. I. Cankar. Kmalu po ustanovitvi univerze in ko se je začelo prvi nas znanstveno delo v raznih panogah, se je začutila potreba, da se osredotoči to delo ob osrednji cefici in da se ga podpre. Najprej so upali, da bo država osnovala Akademijo, vendar se je izkazalo, da je to neizvedljivo celo takrat, ko so bili v najvišji prosvetni upravi Slovenci. Za ustanovitve naše Akademije se pa nista zavzeli tudi Akademiji v Zagrebu in Beogradu. Med tem prizadevanjem za ustanovitve AZU je vedno bolj trpelo naše znanstveno delo zaradi desorganizacije in pogošenosti se je kontinuiteta, ker je bilo premalo naraščanja za znanstveno delo. Mnogih znanstvenih, odn. kulturnih nalog naša znanstvena društva ne morejo opraviti, ker so premajhna; nešteto nalog pa je, ki se jih ne sme izogniti, tudi na umetnostnem področju, ne le zgolj na znanstvenem. — Preden pride do ustanovitve tako važne kulturne ustanove, se bode seveda tehtni pomisleki, predvsem, ali bomo lahko prevzeli delovni program Akademije; znanstvenih delavcev je pri nas dovolj in Akademija jih bo pritegnila še več, važnejše vprašanje je gnotna stran.

Glede sredstev je položaj takšen: AZU ima nad 300.000 Din iz skupnega fonda, ki je bil nabran za njo in Narodno galerijo. Nekaj denarja je tudi v publikacijah Znanstvenega društva. Računati smemo na redno letno podporo banovine in mestne občine. Upanje je, da se bodo oglasili tudi podporniki. In končno naj pomaga Akademiji na noge še SM. Nekateri so se sploh zavzemali, da bi Matica sedaj likvidirala ter prepustila vse premoženje Akademiji, češ, da je bila osnovana v težnji, da se razvije v znanstveno organizacijo. Vendar SM opravlja še važno nalogo, ki je Akademija ne more prevzeti,

zalaga knjige leposlovne in znanstvene vsebine. Matica je potrebna tudi po ustanovitvi Akademije in njena važna naloga bo, da bo podpirala AZU tudi gnotno. S tem, da Matica sklene podpreti Akademijo, bo dala tudi vzpodbudo vsem, ki se stoji ob strani, ter pokazala odločno voljo, da hočemo ustanoviti važno kulturno ustanovo kljub vsem oviram.

Člana nadzorstva, Rožanc in dr. Glonar, sta izrekla nekatere pomisleke glede predloga. Rožanc se je zlasti skliceval na visoke stroške, ki jih ima SM z izdajo rednih publikacij, in sicer so znašali zadnja leta povprečno na člana 6260 Din, dočim znaša članarina le 50 Din. Predlagal je, naj bi se članarina zvišala v korist Akademije. Dr. Glonar je dejal, da ne soglaša povsem z načinom, kako bo Matica podpirala Akademijo, čeprav načelno ni proti podpiranju in čeprav Matica sama potrebuje podporo; članstvo pa da in ni povsem zadovoljno, ker se redne uvrščajo med izredne.

Vsi drugi govorniki so zagovarjali predlog, pač pa so soglašali, da je treba znižati stroške za izdajo knjig, dočim naj članarina ostane ista. Končno je bil predlog soglasno sprejet.

Tragedije življenja

V Mostah se je ustrelil davi zaradi nesrečne ljubezni mlad fant — V obupu je pila lizol

Ljubljana, 18. junija.

Na Zaloški cesti št. 128 je davi malo pred 7. oddeležil iz vojaške karabinke strel, ki je ugasnil mlado življenje. V kopalnici domače hiše se je ustrelil komaj 25 letni posestnik sin Martin Blas. Nastavil si je karabinko na prsa, krogla ga je zadela v srce in se je mrtev zgrudil.

Domači so takoj prihiteli iz hiše, nesrečnemu fantu pa niso mogli več pomagati. Strel in tarmanje domačih je čul tudi delavec Ivan Rajšek, ki je pohitel na močvarsko stražnico in prijavil žalostni dogodek. S stražnice so obvestili policijsko upravo, nakar sta odšla v Moste zdravnik dr. Lužar in dežurni uradnik g. Podobnik.

Kaj je pognalo mladega fanta v smrt, ni znano, vse pa kaže, da gre za nesrečno ljubezen. Pri njem so našli pisemce, v katerem se nežno poslavlja od svojega dekleta in piše: »Ljuba moja, oprosti mi, če sem ti kdaj kaj slabega storil!« Truplo nesrečnega fanta, so položili doma na mrtvaški oder. Pokojni Martin je bil drugače zelo miren in simpatičen fant, zato je njegova tragična smrt zbudila splošno sočutje.

Občni zbor
Glasbene matice

Ljubljana, 18. junija.

Sredi ob 20. je bil v Hubadovi pevski dvorani v Vegovi ulici redni letni obnem zbor pevskega društva Glasbene matice. Na zboru se je zbralo nad 70 matičarjev z direktorjem Poličem in ravnateljem g. Mahkoto na čelu. Navzgo je bil tudi predsednik Hubadove župe JPS g. dr. Anton Švigelj. Zbor je otvoril predsednik g. Silvija Pečenko, ki se je v uvodu spominjal črnega 9. oktobra lanskega leta, ko je Jugoslavija izgubila svojega viteškega voditelja, kralja Aleksandra, pospeševalca kulturnih ukrepov, ki je bil tudi matičarjem več kot pokroviteljski vladar, saj je spremljal z izrednimi simpatijami delovanje Glasbene matice, ki jo je večkrat odlikoval z visokimi odlikovanji ter ji l. 1932. podaril zastavo. Zbor je stoji poslušal besede svojega predsednika ter na koncu počastil Kralja Mučenika s trikratnim klicem »Slava!«.

Sledila so poročila funkcionarjev, ki upravljajo po večini že nad deset let svoje odborniške posele. Predsednik g. S. Pečenko je prevzel začasno vodstvo zbora že 15. oktobra 1924, na obnemu zboru leto poezij pa je bil izvoljen za predsednika matičnega zbora, ki ga trajno vodi z izredno ljubeznijo. Zbor mu je že na dan desete obletnice poklonil lep album slik vseh štirih turnej, ki jih je napravil zbor na Češkoslovaško in Poljako, v Francijo in Bolgarijo v času njegovega predsednikovanja. Nad deset let vodi blaginjske posele g. Karl Lasbacher in arhivar g. Josip Cerar, tajnik g. Jakob Gerčar pa je na snotnem obnemu zboru podal svojo deseto tajniško poročilo, iz katerega je razvidno, vse ogromno delo zbora. Poleg drugih nastopov je imel zbor 2. marca letošast nastop za radio prenos v Hubadovi dvorani z obširnimi programom. Dne 8. marca je zbor nastopil v drugem delu koncerta v proslavo 85 letnice prezidenta češkoslovaške republike Tomaža Masaryka v Unioni. Dne 11. marca pa je zbor na koncertu narodne pesni ob 50 letnem jubileju CM družbe odšel v »Unio« več pesmi, slovenski vokalni kvintet in Milan Jug pa sta izpolnila ostali del večera. Zbor je izvajal na Aljaževi akademiji dne 10. maja v Filharmonični dvorani njegove skladbe za mešan zbor, dne 12. maja pa je odšel na šmarno goro, kjer je Glasbena matica med slovenskim pritrkavanjem odkrila svojem velikemu prijatelju, častnemu članu in skladatelju, triglaviškemu župniku Jakobu Aljažu spominsko ploščo. Zbor Glasbene matice šteje 112 članov. Iz obširnega poročila g. tajnika sledi, da je zbor krepko živel in

Kralj
boter devetemu sinu

Metlika, 17. junija.

Buzinja vas pri Suhorju, nedaleč od Metlike, je včeraj imela velik praznik. Naš mladi kralj Peter je namreč kumoval devetemu sinu posestnika Janeza Zbogarja iz Bušnje vasi št. 3.

Visokega botra je nadomestil polkovnik g. Tomašević, komandant 53. pehotnega polka iz Karlovca. Ob prihodu rednega potniškega vlaka v Metliko so ga na kolodvoru pospravili sredi načelnik g. Matej Kahl, predsednik metliške mestne občine g. Ivan Malešič in predsednik metliške okoljske občine g. Martin Bajuk. Kraljevemu zastopniku je bil pred župno cerkvijo na Suhorju prirejen prisrčen sprejem in sta ga pozdravila v imenu Suhorja gg. Košir in Jelenič. Prav tako sta mu izrekla dobrodošlico komandir žandarmerijske postaje in zastopnik domače gasilske čete. Krstni obred in cerkveni nagovor je imel župnik g. Raztresen, ki je visokega odposlanca pozdravil s prisrčnimi besedami in izrazil svoje veselje, da je ravno njegova župnija tako počaščena.

Po cerkvenem opravilu so kumov zastopnik in gostje odšli na krščenčev dom, kjer jim je bila prirejena mala zakuska in kjer je prejel krščenec kraljeva darila: zlato verižico s križem, dukat in 2000 Din.

Zakoncem Janezu, ki mu je 52 let, in Katarini Zbogar, ki ima komaj 41 let, se je dosegel rodilo 11 otrok, 8 sinov in 3 hčerke, ki še vsi žive. Dvanajstemu otroku in devetemu sinu je kumoval kralj.

Ker naša skromna Bela Krajina doslej še nikdar ni doživela take počastitve, je razumljivo, da je pozornost našega mladega kralja, ki jo je izkazal preprostem belokranjskemu kmetu, povsod zbudila veliko hvaležnost.

Prihod bolgarskih
železničarjev v Ljubljano

Lep sprejem bolgarskih železničarjev, ki jih je prišlo 64 na obisk k jugoslovenskim tovarišem

Ljubljana, 18. junija.

Z brzin vlakom so prišli ob 9.37 v Ljubljano iz Beograda in Zagreba bolgarski železničarji, ki so doživeli vsepovod, kjer so se vozili in kjer so obšli, nad vse prisrčen sprejem. Tudi Ljubljana in pred njo kraj, kjer so se vozili prej v dravski banovini, niso hoteli zaostati za Beogradom, Zagrebom ter drugimi mesti. Na kolodvoru se je kmalu po 9. zbrala velika množica občinstva, ki so jo v glavnem tvorili železniški uradniki in namestenci, zastopniki železničarskih strokovnih organizacij ter drugi. Manjkalo tudi ni narodnih noš in železničarskih dam, ki so prinesle s seboj obilico cvetja. Kolodvor sam, pa tudi drugi oddelki so bili okrašeni s cvetjem, zelenjem in trobojkami. Ko je vlak z bolgarskimi gosti privozil na postajo, so množice pritisnile k vagonom in so naše dame goste, ki so se pripejli v treh posebnih pulmanih, takoj obsule s cvetjem. Sledilo je prisrčno rokovanje. Prvi je goste pozdravil zastopnik banke uprave banski svetnik dr. Trstnjak, nakar je stopil pred njega direktor g. Cugmus ter jih pozdravil v imenu železniške uprave ljubljanske direkcije, ministrstva za promet, kakor tudi v imenu vsega železniškega osebja ljubljanske železničarske uprave.

Po končanem govoru g. direktorja so začeli bučni »živci« klici in godba »Sloga« je zaigrala bolgarsko himno, ki so jo vsi poslušali odkritih glav. Zahvali se je za pozdrav vodja bolgarskih gostov g. Simeon Genkov načelnik strojnega oddelka iz Sofije. Poudarjal je med drugim, kako iskreno ga veseli, da je povsod na poti po Jugoslaviji občutil z drugimi vred samo prisrčno ljubezen in bratstvo. Prejmite vsi najlepše pozdrave bolgarskih železničarjev pa tudi ostalega bolgarskega naroda. Zbližujmo se, spoznavajmo se in edinjujmo se. Govor gospoda Genkova je zbudil med množico vzharno navdušenje in sledili so klici »Hurra!«, ki se kar niso hoteli polečiti. Godba »Sloga« je potem zaigrala jugoslovensko himno.

Goste je zatem pozdravil zastopnik župana mestne občine dr. Rupnik, ki je podarjal, da sprejema naše mesto bolgarske železničarje z isto ali še večjo ljubeznijo kakor njihova pevka društva. Pevci so poglobili med nami kulturne stike, bolgarski železničarji pa navezujejo praktično stran v znamenju prometnih stikov. Nato je izpregovoril še predsednik Jugoslovensko-bolgarske lige g. Pustoslavšek, ki je gostom želel med nami najprijetnejše bivanje, kakor tudi, da bi pogolbiti medsebojne bratske stike in da bi postale vezi med obema narodoma čim najtesnejše. Železničarji naj postanejo pionirji bratskega pokreta, ki naj vodi čim prej nazajpele sadove.

Na postaji se je zatem formiral spreved gostov. Na čelu so korakale skupine narodnih noš. Povorka je krenila na Masarykovo cesto, kjer jih je zopet pričakovala velika množica občinstva, ki je navdušeno klicala gostom v pozdrav. Povorki se je pridružila tamkaj spet godba »Sloga«, nakar so gosti med spalirjem občinstva in ob sviranju živahnih koračnic krenili po Masarykovi in Mikošičevi cesti v Ljubljanski dvor, kjer so zajtrkovali.

Vseh gostov je prišlo 64 ter jih vso pot po Jugoslaviji spremlja načelnik g. Jovan Gjurković poleg sedmih drugih gospodov iz Beograda. Gostom so se odpejali iz Ljubljane naproti tudi načelnik inž. Finc ter dr. Dekleva. Že med potjo so doživeli lep sprejem na okrašenem kolodvoru v Brezicah, kjer so se zbrali poleg železničarjev tudi domačini. V Zidanem mostu je pozdravila goste poleg drugih tudi šolska mladina. Tudi v Litiji je bil lep sprejem. V Ljubljani so si bolgarski gostje že dopoldne v skupinah ogledali nekatere znamenitosti, ob 2. po kosilu na vrtu restavracije glavnega kolodvorja pa so sledili ogled Narodne galerije, muzeja, mestne hiše, botaničnega ter naših parkov in Gradu. Zvečer bodo goste večerjali ob 20. v »Zvezdi«, jutri ob 5. pa se odpelejo na Bled.

Strela zažgala hlev

Včeraj dopoldne smo imeli hudo soprogo in v opoldanskih urah so se zgrnili nad mestom in okolico težki nič dobrega obetajoči oblaki. Res je nastala silna nevihta, med nalivom in pišem pa je večkrat tresčilo. V Ljupah št. 19 na Barju je okrog 15. tresčilo v kozolec posestnika publiko in napetosti po dneve in tedne la na senik in v hlev ter ga zažgala. Na seniku je bila Snojova starašja hčerka, pod podom štirje drugi njegovi otroci, na podu pa služkinja in kosci, ki sta čistila semenski motovilec. Po čudnem rosenem naključju so ostali vsi nepoškodovani, prestali so pa mnogo strahu.

Zaradi slame in sena je senik vzplamtel kakor bakla in se je ogenj bliskoma razširil na hlev, iz katerega so le s težavo rešili 9 glav živine. Ogenj je uničil hlev, senik in pod, zgorelo je tudi vse poljsko orodje in komati. Ogenj se je tudi že lotil parizarija, ki so ga v zadnjem hipu potegnili izpod doma. Snój ima okrog 60.000 Din škode, zavarovan pa je bil pri »Savi« za 20.000 Din.

Gorelo je od 3. popoldne še pozno v noč, čudno je, da ni bilo nobenih gasilcev blizu, čeprav črna vas in Tomšelj nista tako daleč. Domačini so sami morali reševati, kar se je pač dalo. Z naporom vseh sil so rešili hišo pred ognjem, sicer bi bil Snój danes popoln berač.

SPORT

V nedeljo 16. t. m. ob 18. se je vrnila na igrišču »Bratstva« na Jesenicah prijateljska nogometna tekma, med starima domačima rivaloma »Bratstvom« in »Gorenjcem«, ki se je končala z zmago »Bratstva« z rezultatom 2:1. Tekma je bila, kot je bilo pričakovati, precej surovo odigrana. Zlasti »Gorenjci« so s surovo igro dokazali, da hočejo na vsak način priti do golov. Prava sportna vzgoja bi bila pri njih še zelo potrebna. Publikje je bilo precej, a iz igre ni bila zadovoljna. Sodil je g. Erlich, ki je imel precej težko nalogo, a jo je rešil dobro in nepristransko.

Ilirija: Primorje. V prijateljski tekmi se srečata na Telovo. Brez velikih napovedovanj, kar na tihem sta se kluba zmerila za — menda svojo prvo — prijateljsko srečanje. Od nekaj dni tekmemo pred Primorjem in Ilirijo držale našo sportno publiko v napeosti po dneve in tedne pred dogodkom ter se po njem. Vsako sportno srečanje ima svoje rivalce. V Ljubljani sta se v teku časa prav ta dva kluba razvila v srdita lokalna nasprotnika v nekaterih sportnih panogah. Največja rivaliteta pa je med njima vladala gotovo v nogometnem sportu. V zadnjem času ni bilo ofitenih prilik za njuno srečanje. Morala sta se še zaradi vzdržanja kontinuitete in zaradi ljube tradicije odločiti vsaj za prijateljsko tekmo, da ne bi bilo naše sportno občinstvo v tej sezoni prikrajšano za to senzacijo. Kdor pozna razmere, bo vedel, da kljub prijateljskemu značaju tekme igra gotovo ne bo niti za trohlo manj napeta, saj če ne gre za točke, gre pa za preizkušnjo, za večno rivaliteto, in zato ne bo ne eden ne drugi vzel srečanja z lahke strani. Kar nena doma bomo na praznik imeli v Ljubljani velik nogometni spored, ki bo mnogim po volji.

Zvočni kino Dvor

Telefon 27-30

Danes ob 4. in 9. uri zvečer RANDOLF SCOTT in cowboyski senzacija

Prerija v plamenu

Vstopnina Din 4.50, 6.50 in 10.—

Beleznica

KOLEDAR.

Danes: Torek 18. junija katoličani: Bogdan, Marko in Marc.

DANASJNE PRIREDITVE.

Kino Matica: Dogodilo se je neke noči.

Kino Ideal: Pot v neskončnost.

Kino Dvor: Prerija v plamenu.

Kino Siska: Tebi zapojem pesem svojo (E. Groh).

Trgovsko društvo »Merkur«, obnem zbor ob 19. v Trgovskem domu.

DEŽURNE LEKARNE.

Danes: Mr. Bakarič, Sv. Jakoba trg.

9. Ramor, Mikošičeva cesta 20. Gartner, Moste, Zaloška cesta.

Naše gledališče

DRAMA.

Začetek ob 20. uri.

Torek, 18. junija: Izdaja pri Novari. Premiera.

Red C.

Sreda, 19. junija: Izdaja pri Novari.

Red A.

Četrtek, 20. junija: Zlato tele. Red Cetrtek.

Petek, 21. junija: Dramska produkcija gojenec državnega konservatorija.

Sobota, 22. junija: Izdaja pri Novari.

Red B.

Debut režiserja Petra Malca z režijo Arkove drame »Izdaja« pri Novari.

Drevi je premiera te izredno efektne drame, katere dejanje se vrši v 16. stoletju na kmetiji Ernja Turmana v Uriju. Delo spada med najmočnejše drame, ki so bile letos na repertoarju, ter se odlikuje z edinstveno dramatično. V glavnih vlogah dami: Mira Danilova in Marija Vera ter gg. Skrbinec, Jan, Lipah, Kralj in Levay.

Nadalje sodelujejo gg. Plut, Crnobori in Pianecki. Predstava je za red C. Predstava je za mladino neprimerna. Godbo je komponiral g. V. Šušteršič, scenograf arh. Franz.

OPERA.

Začetek ob 20. uri.

Torek, 18. junija: Tretja javna produkcija gojenec opere dr. konservatorija.

Sreda, 19. junija: Faust. Premiera. Red Sreda.

Četrtek, 20. junija: Netopir. Izven. Znižane cene od 24 Din navzdol.

Petek, 21. junija: zaprto.

Sobota, 22. junija: Boccaccio. Red A.

Skrbi boste pozabili

Ljubljana, 18. junija.

V dancinju našega nebotičnika so nekam čudno skrbni. Pred meseci smo bili še važni dolgočasnega posedanja in obriranja znanj in znanec, kakor je pač naša stara navada, sedaj pa nas uprava pogosto presesteti s posrečenimi nastopi in prisrčno zabavo, ki jo poleg dobre kapljice ustvarjajo pisane serpentine in balončki.

Te dni je uprava kavarne pripravila svojim gostom posebno presenečenje. Štiri dni bo nastopal naš popularni humorist Evgen Pancer, ki se je že takoj prvi večer lotil najpripravnijega ljubljanskega poglavlja — našega tramvaja, ki mu je kaj težko najti primere. Drevi bo vse obiskovalce presenetil z novimi resnicami in šalami, senzacijo pa bo gotovo zbudil zlasti plesni duo Don Roze, ki bo v Ljubljani izvajal svojo umetnost le tri kratke dneve. Pozabiti seveda ne smemo gibčnih in ljubkih plesalk Suzanne in Mihele, ki že nekaj časa s svojimi lepitimi in skrbno izbranimi nastopi zabavata dolgočasne Ljubljance. Ves program je seveda, kakor se spodobi, strogo družinski; nič laseivnega ni v njem, kar pa upravi kavarne more le koristiti, ker bo ta sedaj že zelo priljubljeni lokal le tako ostal na dostojni višini.

Za priljubljene dneve napoveduje kavarne nova presenečenja. Bodimo za enkrat še razvedni, saj je to naša najlepša sloveška vrtilina.

Ludvik Wolff:

BOGINJA DOBROTE

ROMAN

— Vi ste imeniten dečko, Muntwyller. Makler se je skromno branil. — Prihranite si hvalo do jutri, gospod Harland.

Ko je Harland naslednjega dne zagledal vilo ob vnožju Monterača, je bil tako navdušen, da se je mrko Švicarjevo lice zjasnilo in celo nasmejalo. — To je prekrasno! — je vzkliknil Harland navdušeno. — Nepopisno lepo! Niti sanjalo se mi ni, da more biti kje na svetu tako lepo!

Občudoval je sobe, obite z medenastim zlatim lesom, ponosno, skromno opremo, udobnost vsega poslopja, ki je njegova zunanja treznost tako lepo spadala v stijajen okvir romantične krajine.

Enonadstropna vila ni bila velika, saj je imela v prvem nadstropju samo tri sobe, od katerih sta bili dve opremljeni kot spalnici, ločeni med seboj po salonu. V pritličju sta bila salon in jedilnica, iz katere so vodila visoka vrata na kameno teraso. S terase so vodile trojne stopnice ne na vrt, temveč na najprejše livadno preprogo, ki se je prelivala v vseh barvah tja doli do Samadana. Za vilo se je vzpenjala ta krasna naravna preproga kvišku, tja do temno zelenega borovega gozda.

Izgubila sva mnogo časa, — je dejal Harland zamišljeno, ko sta stopila z Ingelena na teraso. Pogled mu je ušel preko Samadana v Innsko dolino, potem pa gori po Muottas Muraiglu in na desno za večnim snegom in ledom Bernine, končno se je pa izgubil na sinjem nebu, prepreženem s tenkimi belimi oblaki. — Že teden dni bi morala biti tu.

Muntwyller je poklical kuharico in sobarico. Obe sta bili iz Bündena, prijazni, toda resni. Starejša je bila kuharica, mlajša pa sobarica. Pozdravili sta gospoda in Ingelena ter jima segli v roke. Bili sta sestri.

Kuharica je vprašala: Kdaj želi gospodična večerjo?

Ingelena ji je povedala in dekletu sta odšli.

Z vidnim zadoščenjem je Muntwyller vprašal: No, gospod Harland, kako ste se odločili? Ali boste najeli to vilo?

— Seveda jo bom, — je odgovoril Harland veselo. — Hvala, dragi Munt-

30

wyller, iskrena hvala! Te usluge vam ne bom nikoli pozabil.

Muntwyller je pogledal na uro. — Posloviti se moram.

— Pa vendar ne mislite že oditi? — Nazaj v Curih moram. Klikajo me opravki.

— Upam pa, da naju čez nekaj dni posetite, ko bo vam dopuštal čas. Saj je tu kraj salona soba za goste.

Muntwyller se je hvaležno priklonil in poslovil od Ingelene. Harland ga je spremljal na kolodvor in med potjo je najradodarnije uredil trgovsko stran te zadeve.

Ko je vlak odpeljal, je hodil Harland nekaj časa po mestecu, ustavljal se je pred izložbami, kupil cigarete in se vračal počasi po stezi proti najeti vili, ki ga je pozdravljala kakor dom.

Ingelena je bila že zaposlena z gospodinjstvom. Mlajša služkinja ji je pomagala. — Ali bo to moja spalnica? — je vprašal Harland in stopil na balkon.

— Da, gospod Harland, če ste zadovoljni.

— Tu je krasno. Kar omamljen sem. Zrak se pije tu kakor plemenito vino.

Ingelena se je radostno ozrla na njegov veseli obraz.

— V naš park grem na kratek izprehod, ta čas bo pa tu vse urejeno.

Počasi je stopal v hrib, korak za korakom, kakor bi hotel do zadnjega duška izpiti to sladko opojnost. Solnce je sipalo zlate žarke na zemljo, toda vročina človeka ni dušila, temveč vzpodbujala in krepila. Vse naokrog je vladala tišina, le po livadah so brenčali čmrliji in v gozdu je prepevala osamljena ptica.

Harland je legel na sonce, na zeleno trato in tako prijetno mu je postalo pri srcu, da bi bil najraje objel ves svet. Vse njegovo trpljenje se je razbilo v nič in odplulo z belimi oblaki. Ostala je samo blažena sreča bitja, mirno utripanje potolaženega srca, pogled na sinje nebo. Ležal je in na nič ni mislil. Samo dihal je, vdihaval vonj rož in poslušal srebrno godbo poznega popoldneva.

Nežne roke nekoga so mu morale zatisniti oči, kajti ko jih je zopet odprl, je bilo solnce že izginilo za rdečkasto lesketajočim se snežnim poljem, odkoder je pihljal hladen vetrček. Iz gozda se je plazil mrak in se počasi širil proti gorskim grebenom, žarečim v večerni zarji. Trate so izpuhtevale večerni vonj. Nebo je žarelo.

Harland je vstal nekam čudno prevzet, kakor da se je njegovo srce dotaknilo nečesa čudovito svetega, in krenil je nazaj proti vili.

Arzenal smrti

Kaj je povzročilo eksplozijo v Reinsdorfu — Nove nemške iznajdbe za ubijanje

Strahovita katastrofa v tvornici razstreliv v Reinsdorfu pri Wittenbergu, ki je zahtevala več sto človeških žrtv, je zbudila pozornost vsega sveta, zlasti glede na množestveno produkcijo razstreliv v Nemčiji. V wittenberški tvornici, ki je ena največjih v Nemčiji, je zaposlenih okrog 17.000 delavcev in uslužbencev. Poleg nje je v Nemčiji še okrog 150 drugih podobnih tvornic. O tem prinaša neki dunajski list prav zanimive informacije.

Nemška oboroževalna industrija se deli na dva dela, v industrijo za proizvodnjo municije in razstreliv ter industrijo za produkcijo strupenih plinov. Municijo izdelujejo popolnoma na skrivaj, izredno zanesljivi člani zaščitnih oddelkov čuvajo poslopja daleč naokrog. Za te tvornice pravijo, da izdelujejo celulozo, v resnici pa so samo tvornice municije. Saj so celo znamenite Singerjeve tvornice živalnih strojev predelali večinoma v vojno-industrijske svrhe. Po vsej državi je okrog 150 tvornic, izmed katerih so najvažnejše v samostanu Lechfeld in v Würgendorfu na Westfalskem. Zanimivo je, da v teh tvornicah ne delajo patronov in granat, temveč po večini posebne vrste smodnik, ki ima silno razstrelilno moč, je brez dima in čigar eksplozivne posledice so strašne. V teh tvornicah izdelujejo aluminijev svinčen acid, amonal, amonit, pikrnove kisline, ki jih hranijo v majhnih steklenih cevkah in katerih eksplozivni učinek je najhujši, razne vrste klorovih razstreliv in druge. S temi kemičnimi produkti, katerih produkcija je v najstrožji tajnosti, polnijo mine, torpede in bombe.

Nemški tehniki so izumili tudi poseben naboj za puške, namestu s svinčeno polnijo patrone z raznimi eksplozivnimi snovmi in celo s tekočim zrakom. Učinek te kroglice je 200krat večji kakor onih, ki so jih uporabljali v svetovni vojni. Ti naboji so zadnja tehnična izpolnitev proslulih nabojev dum-dum. Temu primerno so seveda tudi izdelane puške, za katere je bila potrebna konstrukcija nove jeklene cevi. Nemški tehniki so izumili tudi takozvane termične bombe, ki povzročajo 3600 stopinj vročine.

Se večja pa je produkcija strupenih plinov, ki je koncentrirana pri zname-

nitem podjetju I. G. Farben. Te tvornice so pravi smrtni arzenal Nemčije. Nemci so odkrili celo vrsto novih plinov, ki so jih krstili za modri križ, zeleni križ, rumeni križ in proti katerim sploh ni mogoča nobena obramba, kajti pronica skozi plinske maske in obleke ter takoj zastropijo dihalne organe. Najnevarnejši je modri križ, ki je znan tudi pod imenom plin levit. Na poseben način te pline komprimirajo, posebna njihova značilnost pa je, da jih je težko pregnati. En liter komprimiranega plina zadostja, da na večjem ozemlju uniči vsa živa bitja.

Dr. Peltzer obsojen

Iz Berlina prihaja senzacionalna vest. Dr. Otto Peltzer, eden izmed najslavnejših sportnikov sveta in večkratni svetovni rekorder v teku, je zaključil svojo kariero na žalosten način. Obsojen je bil te dni zaradi homoseksualstva — baje je zlorabil nekoga dečka — na dve in pol leti težke ječe.

Dr. Otto Peltzer je star 33 let in se je rodil v Ellernbrook pri Holsteinu. Studiral je v Berlinu, Jeni in Monakovem ter je promoviral za doktorja prava in socialnih znanosti. Zaslovel je, ko se je začel sportno udeleževati. Že leta 1922. je postal prvak Nemčije v teku na 800 in 1.500 metrov, a l. 1925. je dosegel nov svetovni rekord v teku na 800 m. Njegov vzpon je bil naravnost senzacionalen. Naslednja leta si je priboril angleško prvenstvo v teku na 880 jardov, a nedvomno je bil njegov uspeh največji na mednarodnem sportnem mitingu v Charlottenburgu, kjer je prekosil takrat najboljša tekača sveta, Finca Nurmi in Šveda Wideja v teku na 1500 m. Rezal je cilj 3 in pol metra pred Nurmijem ter je s 3 min. 51 sek. dosegel nov svetovni rekord. Uveljavil se je tudi v Ameriki, kjer je zmagal na celo vrsto ameriških atletov. Po povratku iz Amerike pa se je pri nekem teku poškodoval in se je moral dolgo lečiti. Na olimpijskih igrah v avgustu l. 1928. v Amsterdamu je bila dr. Peltzerjeva zvezda že v zatonu, saj je bil že izločen v predtekih na 800 m. Kot lahkoatlet je potoval tudi na Japonsko, na Novo Zelandijo, Filipine in v Avstralijo, kjer je tekmoval z menjačimi uspehi. Sedaj je menda za vedno opravil.

Smrt poliglota

V Londonu je umrl v visoki starosti pater Viljem Kent, mož, ki je obvladal 54 jezikov in dialektov. Seveda je bila njegova znanost čisto dobrodošla londonski policiji in pa tudi sodišču, kamor je moral večkrat kot izvedenec. Zanimivo je, da kljub svojem ogromnemu in nenavadnemu znanju ni dosegel akademске časti. Se, ko je pel zlato mašo, mu je rimska študijska kongregacija podelila doktorski naslov. Pater Kent je bil v splošnem zelo skromen in dober srčen mož. Na cesti ga je vedno obdajala skupina otrok, ki jim je pripovedoval povestice. Večkrat je prišel bos in brez suknje domov, ker je med potjo obleko in čevlje razdelil med reveže. Poklonov ni maral in če ga je kdo občudoval zaradi njegovega znanja, je ponotno menil, da to ni prav nič, saj je na svetu na tisoče jezikov, izmed katerih jih obvlada samo 54.

Narod, ki pozablja brate v sužnosti, tepta svojo čast! „Bran-i-bor“ se briga zanje. Pristopajte!

Vsemogočni je poklical davi po dolgi in težki bolezni 50 let starega, previdnega s tolažili sv. vere, dobrega soproga, zlatega očka in tasta, gospoda

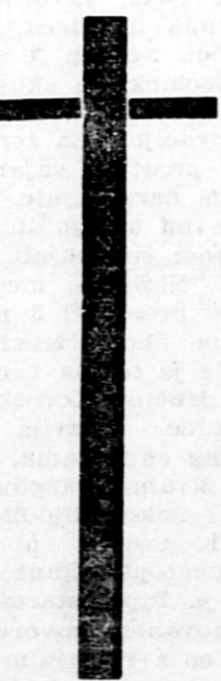
Pavla Šimenca

vrtnarja in posestnika pri pokopališču Sv. Križ

Pogreb dragega pokojnika bo 20. t. m. ob 4. popoldne izpred hiše žalosti, Sv. Križ št. 53, na pokopališče k Sv. Križu.

Žalujejo:

MARIJA, soproga; STANKO, sin; PAVLA, poročena OGRIN, MARIJA, hčerki; MARIJA, mati; IVAN ŠIMENC, bratranec; RUDOLF OGRIN, uradnik KID, zet

Naš dobri oče, tati oče, oče, gospod

Ivan Kobal

železniški nadsprevednik v pokoju

je danes po težki bolezni, v starosti 86 let preminil. Pogreb dragega pokojnika bo v sredo, dne 19. junija 1935, ob 5. uri popoldne, od doma žalosti, Pod Rožnikom c. V. št. 43, na pokopališču k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 17. junija 1935.

GLOBOKO ŽALUJOČI SINOVI

dr. Rudolf Kobal, Viljem Kobal, inž. Avrefij Kobal, dr. Ivan Kobal in dr. Alojzij Kobal z rodbinami

SLUŽBE

Beseda 50 par. davek 2 Din
Najmanjši znesek 8 Din
MLADO POSTREZNICO
sprejme žagar, Gosposka 3/III.
2018

ZASTOPNIKI (-CE)

ki obiskujejo privatnike, dobijo
šlager-artikel. — Zglasti se:
Mivka 23/I. 2023

PRODAM

Beseda 50 par. davek 2 Din
Najmanjši znesek 8 Din
DAMSKI SLAMNIKI
izredno nizke cene. Preoblikovanje Din 25.-. — Salon „La Femme Chic“, Ljubljana, Šelenburgova lica 6, I. nadstropje.
2021

STANOVANJA

Beseda 50 par. davek 2 Din
Najmanjši znesek 8 Din
ODDAM SOBICO
s posebnim vhom. — Gradaška ulica 8. 2024

RAZNO

Beseda 50 par. davek 2 Din
Najmanjši znesek 8 Din
ENTEL — AZUR — PLISE
izvrši ekspres
MATEK & MIKEŠ, Ljubljana
(polog hotela Štrukelj) 54/L

TRAJNO, VODNO IN
ŽELEZNO ONDULACIJO
kakor tudi striženje in britje
po znatno znižanih cenah dela
salon JURMAN, Ljubljana, Miklošičeva cesta 18 (pri sodnji)
in Sv. Petra cesta 78 (bivša lekarna »Ustarec«). — Ob nedeljah ZAPRTO! 2028

Tvrdba

A. & E. SKABERNE
Ljubljana — javlja, da jemlje
do predika v račun zopet
HRANILNE KNJIZICE
prvovrstnih ljubljanskih denarnih zavodov (Mestne hranilnice, Ljudske posojilnice itd.)

Is SPORTNE SUKNJICE
Din 98.-, pumparice Din 48.-,
razno krasno perilo — dobite
zelo poceni pri

PRESKER JU,
LJUBLJANA, Sv. Petra c. 14

Kolporterja(ko)

sprejme takoj uprava „Slov. Naroda“

SENZACIONALNA
IZPREMEMBA
V MODI PUDRA

Iz Pariza prihaja skrivnost
novega „mat“ pudra

Elegantne Francozinje so kreirale novo
modo, ko so našle puder, ki daje polti videz
breakvinega cveta ter prepreči za ves dan
tudi neželene sledove svetlikanja.

Skrivnost je v tem, da se po novem načinu izdelave najfinjši puder trikrat preseje skozi svileno sito in zmehča z dvojno peno smetane. Ta novi način izdelave pudra, ki je plod dolgoletnih raziskov francoskih kemikov, je patentiran od tvrde Tokalon. Puder Tokalon omogoča odstranitev svetlikanja nosu in mastne kože. Da Vam prekrasno polti, ki ostane popolnoma „mat“ polni 8 ur. Če uporabljate „mat“ puder Tokalon, se Vam koža ne bo svetlikala niti na vetru in dežju in tudi ne pri potenju. Ta puder daje licu videz svežih dražestnih rožnatih listov ter zviša v veliki meri Vašo privlačnost. Nabavite si puder Tokalon, ker on, pri vseh veličinskih stroških pri izdelavi, ni dražji.